

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการ เด็กปฐมวัยของโรงเรียนเอกชน ในเขตเทศบาลนคร จังหวัดปทุมธานี

วรินทร์ สีทา¹

สินธวา คามดิษฐ์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย จำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล และจำแนกตามสถานภาพของผู้ปกครอง 3) เพื่อศึกษาปัญหา และแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครอง และครู ของโรงเรียนเอกชน ในเขตเทศบาลนคร จังหวัดปทุมธานี จำนวน 126 คน จาก 7 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ส่วนสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (F-test) ผลการวิจัย พบว่า

1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ และสังคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม และ ด้านกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ตามลำดับ ส่วนด้านกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย จากการเปรียบเทียบโดยจำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลระหว่างครู กับผู้ปกครอง พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบโดยจำแนกตามสถานภาพของผู้ปกครอง ได้แก่ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ จำนวนบุตร และลำดับการเกิดของบุตร พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนผู้ปกครองที่มีสถานภาพตามตัวแปรย่อยอื่น ๆ นอกนั้นมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ไม่แตกต่างกัน

3) สภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย พบว่า ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจ ในการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาไม่สอดคล้องกับวัยของเด็ก และโรงเรียนไม่ได้ร้องขอหรือเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมทำงานกับครู ส่วนแนวทางแก้ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง คือ โรงเรียนควรประชาสัมพันธ์ และโน้มน้าวให้ผู้ปกครอง

¹ นักศึกษาลัทธิสุตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

² อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มีส่วนร่วมกับครูในการดูแล ส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย อย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงระหว่างบ้านกับโรงเรียน

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the participation of parents in activities management to enhance the early childhood development of private schools in municipality Pathumtani Province. 2) to compare the opinion towards the participation of parents in activities management to enhance the early childhood development in private schools in municipality Pathumtani Province between teachers and parents. 3) to study problems and the development of parental involvement in activities to promote early childhood development.

The sample consisted of 126 teachers and parents from 7 schools under the foundation of the Church of Christ in Thailand. A 5-level rating scale questionnaire and interview were used to collect data. The statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation, T-test, F-test, and Pearson Product.

This research results revealed that:

1. The average number of the participation of parents in activities management to enhance the development of early childhood were mostly at high level. The number in activities to enhance emotional and social development is at the highest level, the number of the activities to enhance moral and physical development consecutively. The number in the activities to enhance intellectual development is at the lowest.

2. The hypothetical testing results of the participation of parents in activities management to enhance the early childhood development between teachers and parents are not different. Moreover, the participation of the parents with different educational levels, incomes, number of children and the order of birth of their children is different whereas the parents with different educational levels participated in different degrees in the physical development activity.

3. The Results of the interview about parent's participation in activities management to enhance the early childhood development show that parents had an incorrect understanding in the promotion of intellectual development which is incompatible with children ages. Moreover the school did not ask or open the opportunity for parents to take part in working with teacher. The parents suggested that parents should consistently engage with teachers to support student and connect home to school.

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

รัฐบาลไทยได้กำหนดนโยบาย และยุทธศาสตร์สำหรับพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยตามช่วงวัย ในแผนพัฒนาเด็ก และเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 – พ.ศ. 2559 ให้กระทรวงที่เกี่ยวข้อง ช่วยกัน ผลักดันนำนโยบายเด็กปฐมวัยไปสู่การปฏิบัติให้เกิดสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดย เน้นให้ครอบครัวเป็นแกนหลักในการพัฒนาเด็ก มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการพัฒนาเลี้ยงดูเด็กทุก ขั้นตอน ให้มีคุณภาพทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และเติบโต เป็นคนดี คนเก่ง และคน ที่มีความสุข เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศชาติ

จากการประเมินสถานการณ์ และทดสอบพัฒนาการการคัดกรองในเด็กปฐมวัย (อายุ 0- 5 ปี) พบว่า โดยภาพรวมเด็กปฐมวัย มีแนวโน้มพัฒนาการล่าช้าในด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา และคุณธรรมจริยธรรม และจากการศึกษาแผนพัฒนาจังหวัดปทุมธานี 2557-2560 จะเห็นได้ ว่าจังหวัดปทุมธานีเป็นจังหวัดที่มีความหลากหลายทั้งการเป็นศูนย์กลางการศึกษา เป็นเขตเศรษฐกิจที่สำคัญ เป็นจังหวัดปริมาตรล้อยู่ใกล้ความเจริญจึงทำให้เกิดการเรียกร้อง ต้องการรับบริการ และแก้ปัญหา ความเดือดร้อนจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องสูง จากสภาพปัญหาของจังหวัดปทุมธานี อาจกล่าวได้ว่า ผู้ปกครอง และเด็กปฐมวัยที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาจังหวัดปทุมธานีกำลังเจอผลกระทบจากความเปลี่ยนแปลงของสังคมเมืองดังกล่าว ปัญหาการขาดความร่วมมือกันพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างถูกต้อง ต่อเนื่องจากบ้านสู่โรงเรียน ดังนั้นเพื่อให้การพัฒนาเด็กปฐมวัยในสถานศึกษาจังหวัดปทุมธานีมีคุณภาพ สถานศึกษาควรทราบข้อมูลการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก ปฐมวัย เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัยในโรงเรียนเพื่อพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องระหว่างทางบ้านกับโรงเรียนต่อไป

ด้วยความสำคัญ และสภาพปัญหาดังกล่าว การที่จะทำให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทุก ๆ ด้าน ได้อย่างสมบูรณ์ ผู้ปกครองจึงมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยในทุก ๆ ด้าน อย่างมีคุณภาพ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการ เด็กปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชน ในเขตเทศบาลนคร จังหวัดปทุมธานี ที่จัดการศึกษาในระดับการศึกษา ปฐมวัย ซึ่งการวิจัยดังกล่าวนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา สถานศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนที่จัด การศึกษาระดับปฐมวัย สามารถนำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย พัฒนา คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้มีมาตรฐานสูงขึ้น และสามารถนำไปเป็นแนวทางให้ผู้ปกครองเข้ามามี ส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัย และเจริญเติบโตไปเป็น ผู้ใหญ่หรือเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคม และประเทศชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดปทุมธานี

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการ เด็กปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล และ สถานภาพของผู้ปกครอง

2.3 เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดปทุมธานี

3. สมมติฐานของการวิจัย

3.1 ครู และผู้ปกครอง รับรู้การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดปทุมธานี แตกต่างกัน

3.2 ผู้ปกครองที่มีสถานภาพต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดปทุมธานี แตกต่างกัน

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ โรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่จัดการศึกษาในระดับการศึกษาปฐมวัย จำนวน 13 โรงเรียน ส่วนกลุ่มตัวอย่าง คือโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่จัดการศึกษาในระดับการศึกษาปฐมวัย ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีการจับฉลาก มาจำนวน 7 โรงเรียน โดยผู้ให้ข้อมูล (Key Performance) ได้แก่ 1) กลุ่มครู เป็นครูประจำชั้นอนุบาล มีจำนวน 82 คน และ 2) กลุ่มผู้ปกครอง จำนวนผู้ปกครอง 105 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างสัมภาษณ์ผู้ปกครองเครือข่ายของโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดปทุมธานี ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการศึกษารอบ 3 (2554 – 2558) จากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านปฐมวัย อยู่ในระดับ ดีมาก จำนวน 3 โรงเรียน จำนวนผู้ปกครอง 3 คน

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบ ลิเคิร์ท (Likert Scale) ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อสอบถามความคิดเห็นต่อแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย จากผลการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) 0.60 – 1.00 และจากการทดลองใช้ (Try Out) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.975 ส่วนการเก็บข้อมูลดำเนินการโดยทางไปรษณีย์ และเก็บด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามคืน 118 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.65 การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (F-test)

5. สรุปผลการวิจัย

การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของโรงเรียนเอกชน ในเขตเทศบาลนคร จังหวัดปทุมธานี ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโดยภาพรวม

รายการ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	ลำดับ
1.กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย	4.28	.52	มาก	3
2.กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ และสังคม	4.39	.52	มาก	1
3.กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา	4.26	.70	มาก	4
4.กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.33	.52	มาก	2
รวม	4.32	.49	มาก	-

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.32$, S.D. = .49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ และสังคม ($\bar{X}=4.39$, S.D. = .52) รองลงมา คือ กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X}=4.33$, S.D. = .52) และ กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ($\bar{X}=4.28$, S.D. = .52) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ($\bar{X}=4.26$, S.D. = .70)

2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลระหว่างครู กับผู้ปกครอง และสถานภาพผู้ปกครอง ดังตารางที่ 2-3

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ระหว่างครู กับผู้ปกครอง

รายการ	ครู		ผู้ปกครอง		t	Sig
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D		
1.กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย	4.44	.55	4.25	.51	1.56	.90
2.กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ และสังคม	4.52	.50	4.37	.52	1.22	.53
3.กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา	4.21	.60	4.27	.72	-.38	.84
4.กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม	4.37	.61	4.32	.50	.38	.17
รวม	17.54	2.12	17.21	1.95	.69	.78

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ระหว่างครู กับผู้ปกครอง พบว่า ในภาพรวม และรายด้าน มีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามสถานภาพของผู้ปกครอง

รายการ	อาชีพ		ระดับการศึกษา		รายได้		จำนวนบุตร		ลำดับการเกิดของบุตร	
	F	sig	t	sig	F	sig	t	sig	t	sig
1.กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย	1.76	.18	-.17	.01	.66	.52	-.24	.61	-.25	.46
2.กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ และสังคม	2.03	.14	.22	.44	.45	.64	.17	.97	-.20	.54
3.กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา	.19	.84	-.53	.74	1.39	.25	-1.13	.18	.12	.28
4.กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม	1.21	.30	-.51	.74	.93	.40	.45	.61	.47	.64
รวม	.66	.52	-.30	.22	1.07	.35	-.32	.90	.05	.33

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามสถานภาพของผู้ปกครอง ได้แก่ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ จำนวนบุตร และลำดับการเกิดของบุตร พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนผู้ปกครองที่มีสถานภาพตามตัวแปรย่อยอื่น ๆ นอกนั้นมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดปทุมธานีไม่แตกต่างกัน

3.สภาพปัญหา และแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดปทุมธานี

ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหา และข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดปทุมธานี โดยการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง และการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสอบถามปลายเปิด สรุปเป็นรายด้านได้ดังนี้

3.1 ด้านกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย พบว่า สภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่สำคัญ ได้แก่ ในช่วงเวลาเร่งรีบผู้ปกครองจัดหาอาหารให้เด็กรับประทานไม่ถูกหลักอนามัย ได้รับโภชนาการไม่สมบูรณ์ มีโอกาสส่งเสริมให้ออกกำลังกายน้อย ผู้ปกครองไม่มีเวลาให้กับบุตรหลานใน

การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย และ ผู้ปกครองไม่มีความรู้ที่จะส่งเสริมพัฒนาการที่เหมาะสม ให้เด็กเล่นมือถือ แท็บเล็ต ใช้สายตานานมากเกินไป ตามลำดับ

ส่วนแนวทางแก้ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในด้านกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย ได้แก่ ผู้ปกครองร่วมมือกับครู และโรงเรียนให้เด็กรับประทานอาหารเช้า และกลางวันโรงเรียนจัดให้ ส่วนมือที่ผู้ปกครองดูแลที่บ้านส่งเสริมพัฒนาการให้ได้รับโภชนาการที่สมบูรณ์ ถูกหลักอนามัย โดยทำอาหารให้เด็กรับประทาน ให้เด็กมีส่วนร่วมทำอาหารด้วยกัน และสอนให้ระมัดระวังความปลอดภัย ดูแลสุขภาพ สุขอนามัย ส่งเสริมให้เด็กออกกำลังกาย เล่นกีฬา ผู้ปกครองร่วมมือกับครู สังเกต เฝ้าระวังการเจริญเติบโต ประเมินพัฒนาการ และจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยร่วมกัน

3.2) ด้านกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ และสังคม พบว่า สภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่สำคัญ ได้แก่ ผู้ปกครองไม่มีเวลา ขาดความรู้ ในการมีส่วนร่วมส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ และสังคมอย่างเหมาะสม ผู้ปกครองส่วนมากมีบุตรคนเดียว ไม่มีเพื่อนเล่น ไม่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เล่นมือถือ แท็บเล็ต โรงเรียนไม่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วม

ส่วนแนวทางแก้ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในด้านกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ และสังคมของเด็กปฐมวัย ได้แก่ ผู้ปกครองควรดูแลเอาใจใส่ ให้คำชมเชย ส่งเสริมการกล้าแสดงออก แนะนำในการเรียนรู้สังคม เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับคนอื่น ทำกิจกรรมร่วมกันได้ ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมสนับสนุนให้เด็กทำกิจกรรมที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้เด็กได้มีส่วนร่วมทุก ๆ กิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น โรงเรียนควรให้ความรู้ผู้ปกครอง และเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมคิดวางแผนร่วมทำ และสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ

3.3) ด้านกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา พบว่า สภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่สำคัญ ได้แก่ ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจ ในการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาไม่เหมาะสมกับวัย เร่งเรียน เขียน อ่าน ผู้ปกครองไม่มาร่วมกิจกรรมประชุมผู้ปกครอง เพื่อทราบแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย

ส่วนแนวทางแก้ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในด้านกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย ได้แก่ ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมกับครูในการดูแล ส่งเสริมพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงที่บ้านกับโรงเรียน เป็นวิทยากรให้ความรู้เด็กปฐมวัยร่วมกับโรงเรียนในการส่งเสริมการเรียนรู้ต่าง ๆ มีส่วนร่วมกับครูในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย และร่วมกับครูจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ให้สนุกได้ความรู้ เหมาะสมกับวัย ไม่เร่งเรียนเขียนอ่าน

3.4) ด้านกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม พบว่า สภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่สำคัญ ได้แก่ ผู้ปกครองไม่มีเวลามาร่วมประชุมพบปะกับครูเพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเรื่องพัฒนาการ และพฤติกรรมของเด็กปฐมวัย

ส่วนแนวทางแก้ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในด้านกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรมของเด็กปฐมวัย ได้แก่ ผู้ปกครองควรร่วมมือกับครูในการดูแล แลกเปลี่ยนพูดคุยถึงพฤติกรรมของเด็กปฐมวัย ปกป้องกันแก้ปัญหาพร้อมกับครูในพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเป็นแบบอย่างที่ดี อบรมบ่มนิสัย ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดปทุมธานี มีข้อค้นพบที่สำคัญ ที่ควรนำมาอภิปรายมีดังนี้

1) จากผลการวิจัยซึ่งพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ และสังคม ด้านสติปัญญา และด้านคุณธรรม จริยธรรม โดยภาพรวม และรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุภาพร สุวรรณศรีนนท์ (2549) ที่วิจัยเรื่องบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในเขตบางกอกน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 ซึ่งพบว่า บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ใน 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และสังคม ด้านสติปัญญา และด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยภาพรวม และรายด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ผลการวิจัยดังกล่าวยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุภาวดี สายบัว (2554) ที่วิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พบว่า ความรู้ของผู้ปกครองในการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัยทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์-สังคม พัฒนาการด้านสติปัญญา และพัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม ของผู้ปกครองในภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยตามค่าเฉลี่ยสูงสุดกับค่าเฉลี่ยต่ำสุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ และสังคม ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองให้ความสำคัญในการอบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ ให้ความรัก ความอบอุ่น ให้กำลังใจ ฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก ให้คำชมเชยยกย่องในความสามารถของเด็กปฐมวัย และส่งเสริมให้ทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับ สุภาพร สุวรรณศรีนนท์ (2549) กล่าวไว้ว่า พัฒนาการทางด้านอารมณ์ และสังคมเป็นผลมาจากการเลี้ยงดูอย่างถูกต้อง ได้รับความรัก ความอบอุ่น ให้กำลังใจ ความอบอุ่นในครอบครัวจะช่วยให้เด็กสร้างมิตรภาพกับผู้อื่น นอกจากนี้ผลการวิจัยดังกล่าวยังสอดคล้องกับผลสรุปการดำเนินงานโครงการส่งเสริมพัฒนาการเด็กเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (2558) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการดำเนินโครงการประเมินพัฒนาการนักเรียน ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยในภาพรวมของประเทศย้อนหลัง 3 ปี ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ปีการศึกษา 2551 2553 และ 2555 แบบปีการศึกษา เว้นปีการศึกษา พบว่า ค่าร้อยละของผลการประเมินพัฒนาการด้านสังคม และด้านอารมณ์จิตใจสูงสุด มีค่าร้อยละมากกว่า 95

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองส่วนหนึ่งอาจไม่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการวางแผนจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ตลอดจนความอ่อนแอของสถาบันครอบครัวในการทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยที่ไม่เหมาะสม ผู้ปกครองขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่ถูกต้องเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการที่สำคัญตามช่วงวัยของเด็ก

ส่งเสริมสนับสนุนที่ไม่เหมาะสมกับธรรมชาติของวัยเร่งเรียนเขียนอ่านเกินพัฒนาการของเด็ก ใช้สื่อเทคโนโลยีในการเลี้ยงดูเด็ก เช่น ไอแพด โทรศัพท์มือถือ หรือโทรทัศน์ ก็มีส่วนสำคัญที่ทำให้เด็กมีความบกพร่องในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ดังนั้นจึงควรเพิ่มการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ปกครองเกิดความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในกระบวนการพัฒนาเด็กปฐมวัย สอดคล้องกับณัฐพัชร อัครวสุวัฒน์ (2558) ที่วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า การมีส่วนร่วมในการวางแผน และด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่บ้านนั้นมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอยู่ในระดับน้อย นอกจากนี้ผลการวิจัยดังกล่าวยังสอดคล้องกับสรุปการดำเนินงานโครงการส่งเสริมพัฒนาการเด็กเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (2558) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการดำเนินโครงการประเมินพัฒนาการนักเรียน ที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยในภาพรวมของประเทศย้อนหลัง 3 ปี ตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ปีการศึกษา 2551 2553 และ 2555 แบบปีการศึกษาเว้นปีการศึกษา พบว่า ค่าร้อยละของผลการประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญาต่ำสุด มีค่าร้อยละ 74

2) จากผลการวิจัยเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ระหว่างครู กับผู้ปกครอง โดยภาพรวม และรายด้าน มีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบ จำแนกตามสถานภาพของผู้ปกครอง ได้แก่ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ จำนวนบุตร และลำดับการเกิดของบุตร พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กิตติ กรทอง (2552) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษา และอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดการศึกษาแตกต่างกัน ซึ่งปัญหาที่พบ คือ ผู้ปกครองต้องทำงาน ติดธุระ ส่วนผู้ปกครองที่มีสถานภาพตามตัวแปรย่อยอื่น ๆ นอกนั้นมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดปทุมธานีไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับ จิรนนท์ ปลุกกลาง (2552) อ่างถึงใน เพ็ญศรี ไชยสลิ (2559) ได้ศึกษา และเปรียบเทียบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า 1) การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยโดยภาพรวมมีพัฒนาการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีพัฒนาการอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ พัฒนาการด้านสติปัญญา พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์ - จิตใจ และพัฒนาการด้านสังคม 2) ผู้บริหาร ครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ปกครองที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

3) จากผลการวิเคราะห์สภาพปัญหา และข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดปทุมธานี โดยการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง และการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า ผู้ปกครองไม่มีโอกาสในการมีส่วนร่วมทำงานกับครู อาสาสมัครมาช่วยงาน เป็นวิทยากรให้คำแนะนำ สนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่โรงเรียน ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าทางโรงเรียนไม่ได้ร้องขอหรือ

เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมทำงานกับครู อาสาสมัครมาช่วยงาน เป็นวิทยากรให้คำแนะนำ สนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่โรงเรียน และผู้ปกครองส่วนมากต้องทำงานไม่สามารถลา งานได้ ซึ่งเป็นข้อจำกัดเรื่องเวลาที่จะเข้ามามีส่วนร่วม ถึงแม้ว่าจะมีความสนใจ และต้องการจะมีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรม ซึ่งผลวิเคราะห์สภาพปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับ เบล Bell (1992) อ้างถึงใน เพ็ญศรี ไชยสรี (2559) ได้ศึกษาเรื่องการตัดสินใจของผู้ปกครองในการเข้าร่วม และไม่เข้าร่วม ในการจัดกิจกรรม การศึกษาของโรงเรียน พบว่า เหตุผลของผู้ปกครองที่เข้ามามีส่วนร่วม คือผู้ปกครองเชื่อว่า การมีส่วนร่วม เป็นการช่วยเหลือครู และกิจกรรมที่ทำนั้นทำให้เด็กมีพัฒนาการไปในทางที่ดีขึ้น ส่วนเหตุผลของ ผู้ปกครองที่ไม่เข้าร่วม คือ โรงเรียนไม่ได้เรียกร้องขอความร่วมมือ และไม่มีเวลาให้ นอกจากนี้ยังมีปัจจัย อื่น ๆ ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง คือ การศึกษา และอาชีพ แต่ปัจจัยด้านเชื้อชาติไม่มีผลต่อ การเข้ามามีส่วนร่วม นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กิตติ กรทอง (2552) ที่วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่าปัญหาผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลา ต้องทำงาน ติดธุระ คิดว่าไม่จำเป็น ข้อเสนอแนะคือให้จัดหาอาสาสมัครมาช่วยเหลือ

7. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ปฐมวัย ของโรงเรียนเอกชนในเขตเทศบาลนคร จังหวัดปทุมธานี มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1) จากผลการวิจัยที่พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการ เด็กปฐมวัย ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ และสังคม ด้านสติปัญญา และด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

2.1) สถานศึกษาควรมีนโยบายเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมทำงานกับครู อาสาสมัคร มาช่วยงานในโรงเรียน เช่นเป็นวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก เล่านิทาน ช่วยจัดกิจกรรม ช่วยสังเกตเด็ก บันทึก พัฒนาการ และอื่น ๆ

2.2) นักการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา ควรจัดกิจกรรมให้ ความรู้ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ที่ ถูกต้อง เปิดโอกาสให้เด็กลงมือปฏิบัติจริง จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก จัด สภาพแวดล้อมในบ้านกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้

2) จากผลการวิจัยที่พบว่า ด้านกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครู และผู้ปกครองมีส่วนร่วมคิดวางแผนในการจัดกิจกรรมกลางแจ้งให้เด็กปฐมวัยได้ออกกำลัง เคลื่อนไหวร่างกายทุกส่วนทั้งกล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็ก มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

2.1) สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับอนุบาลทุกแห่ง ควรมีนโยบายเปิดโอกาสให้ ครู และ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมคิดวางแผนในการจัดกิจกรรมกลางแจ้ง ให้เด็กปฐมวัยได้ออกกำลังเคลื่อนไหว ร่างกายทุกส่วนทั้งกล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็ก

2.2) นักการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา ควรจัดกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย สนับสนุนให้ครู และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการคิดวางแผนในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายร่วมกัน

3) จากผลการวิจัยที่พบว่า ด้านกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ และสังคม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครู และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสรีโดยการร่วมคิดวางแผน จัดมุมเล่นกับสื่อ มุมประสบการณ์ ให้กับเด็กปฐมวัยได้เล่นกับสื่อต่างๆอย่างเพียงพอเหมาะสมกับระดับพัฒนาการ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

3.1) สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับอนุบาลทุกแห่ง ควรมีนโยบายเปิดโอกาสให้ ครู และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสรีโดยการร่วมคิดวางแผน จัดมุมเล่นกับสื่อ มุมประสบการณ์ ให้กับเด็กปฐมวัยได้เล่นกับสื่อต่างๆอย่างเพียงพอเหมาะสมกับระดับพัฒนาการ

3.2) นักการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา ควรจัดกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเสรี จัดมุมเล่นกับสื่อต่างๆที่เหมาะสมกับระดับพัฒนาการ โดยสนับสนุนให้ครู และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการคิดวางแผนในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ และสังคม ร่วมกัน

4) จากผลการวิจัยที่พบว่า ด้านกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการทำงานกับครูอาสาสมัครมาช่วยงานในโรงเรียน เช่น เป็นวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก เล่านิทาน ช่วยจัดกิจกรรม ช่วยสังเกตเด็ก บันทึกพัฒนาการ และอื่นๆที่ก่อประโยชน์แก่เด็กปฐมวัย มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

4.1) สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับอนุบาลทุกแห่ง ควรมีนโยบายเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการทำงานกับครูอาสาสมัครมาช่วยงานในโรงเรียน เช่น เป็นวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก เล่านิทาน ช่วยจัดกิจกรรม ช่วยสังเกตเด็ก บันทึกพัฒนาการ และอื่นๆที่ก่อประโยชน์แก่เด็กปฐมวัย

4.2) ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา ควรจัดกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา

5) จากผลการวิจัยที่พบว่า ด้านกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้ปกครองร่วมฝึกเด็กปฐมวัยให้รู้จักวิธีประเมินตนเอง วิธีแก้ปัญหา ปรับปรุงด้วยตนเอง มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1) สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับอนุบาลทุกแห่ง ควรมีนโยบายส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม และขอความร่วมมือผู้ปกครองให้มีส่วนร่วมฝึกเด็กปฐมวัยให้มีคุณธรรม จริยธรรม

5.2) ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา ควรจัดกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อนำไปฝึกให้เด็กปฐมวัยรู้จักวิธีประเมินตนเอง วิธีแก้ปัญหา ปรับปรุงด้วยตนเอง

ด้านอื่นๆ ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน และทำกิจกรรมร่วมกับทางโรงเรียนมากขึ้น เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจด้านการศึกษา ความสัมพันธ์ที่ีระหว่างโรงเรียน บ้าน และชุมชน

ดังนั้นสถานศึกษาควรจัดทำคู่มือบทบาทหน้าที่ผู้ปกครอง การสนับสนุนเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีส่วนร่วมกับครูในการดูแล ส่งเสริมพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง เชื่อมโยงที่บ้านกับโรงเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการ เด็กปฐมวัย ในกลุ่มของผู้ปกครองทั่วไป
2. ควรศึกษาการให้ความรู้ผู้ปกครองที่มีต่อการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย
3. ควรมีการศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

บรรณานุกรม

- กิตติ กรทอง. 2552. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ. คณะศึกษาศาสตร์,มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
- จีรพันธ์ ปลุกกลาง. 2552. การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลทับรัง อำเภอพระทองคำ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
- ณัฐพัชร์ อัครวุฒินัน. 2558. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลนาคำไฮ อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู. มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- เพ็ญศรี ไชยสาลี. 2559. การมีส่วนร่วม และแนวทางการพัฒนาของผู้ปกครองในการจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัย. คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา
- สรุปผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. 2558
- สุภาพร สุวรรณศรีนนท์. 2549. บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- สุภาวดี ลายบัว. 2554. ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการสร้างเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- Bell, N. 1992. A study to determine why parent do or not participate in the education of their middle school. Dissertations Abstracts International, 47(9), 124-A